

MK JčM byl v roce 2019 stejně jako v předchozích letech dobrovolným sdružením amatérských mykologů a zájmovým sdružením spolupracovníků JčM bez vlastní právní subjektivity. MK JčM těsně spolupracoval s Jihočeským muzeem, především s jeho mykologem M. Beranem. Jihočeské muzeum poskytovalo MK JčM prostory pro některé jeho akce.

---

## **Přehled akcí a aktivit MK JčM v roce 2019, realizovaných ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích (na jeho půdě a/nebo v rámci jeho programů)**

**I. Poradna pro houbaře v Jihočeském muzeu** – byla otevřena každé pracovní pondělí v období duben – listopad, od 14,30 do 16,30 hodin; kromě mykologa JčM se jí pravidelně aktivně účastnili J. Souček (v době nepřítomnosti M. Berana poradnu vedl), J. Chalupský a J. Janda.

### **II. Dokumentace mykobioty jižních Čech**

Své sběry v době poradny pro houbaře ± pravidelně přinášeli a jejich určení konzultovali J. Chalupský, J. Janda, J. Souček, J. Geršl, J. Válek a J. Blažej, příležitostně někteří další členové klubu. Touto cestou byla podchycena řada zajímavých nálezů, některé sběry byly usušeny pro pozdější uložení do mykologického herbáře JčM. Členové MK JčM J. Souček, J. Janda, A. Jirsa a J. Válek systematicky spolupracovali s mykologem JčM na dokumentaci mykobioty regionu, tj. poskytli herbáři JčM soubory dokladů svých recentních sběrů opatřené nálezovými daty.

### **III. Výstavy hub**

**Výstava hub v JčM** se konala v termínu 30.9.–4. 10. v historické budově JčM (Dukelská 1) v prostorném sále č. 130 v prvním nadzemním podlaží. V tomto sále bylo také zázemí výstavy, oddělené posuvnou stěnou. Kromě plodnic hub vystavených na umělohmotných táccích a podvrstvených rašeliníkem bylo ve výstavním sále umístěno rohové „zátiší“ s většími plodnicemi hub. Na stěnách sálu byla na panelech prezentována tato témata: Chráněné houby v jižních Čechách, Jarní houby vřeckovýtrusné, Jedovaté houby v jižních Čechách a Houby na záhonech mulčovaných dřevní štěpkou.

S výstavou spojené edukační aktivity probíhaly ve větším edukačním sále v přímém sousedství výstavního sálu (oba sály jsou navíc propojeny dveřmi ústíci do zázemí výstavy). Toto uspořádání bylo velmi praktické. Výstava se konala v době, kdy růst hub v některých oblastech jižní části Jihočeského kraje kulminoval.

Alespoň jednou dodávkou čerstvých plodnic hub v řádu několika desítek druhů přispěli tito členové MK JčM: J. Válek, J. Geršl, T. Papoušek, J. Novotný, J. Blažej, J. Janda, J. Souček, M. Židek, M. Klimeš, J. Chalupský a A. Jirsa. Se sběrem hub vydatně pomohl dokumentátor přírodovědného oddělení JčM L. Černý (tři výjezdy za houbami služebním vozem, vždy s někým z MK JčM nebo s M. Beranem). Služby na výstavě zajišťovali J. Souček, J. Chalupský, M. Klimeš, J. Blažej, J. Janda, V. Pravda, M. Židek, A. Jirsa, J. Holubová, J. Geršl, J. Válek a J. Pečenka. Na instalaci a/nebo likvidaci výstavy se podíleli J. Souček, J. Janda, J. Chalupský a J. Válek. Fotodokumentaci výstavy pořídili J. Janda a M. Klimeš.

Výstavou za 5 dnů jejího trvání prošlo 537 druhů. Měla bohatý doprovodný edukační program určený dětem a mládeži od čtyř do devatenácti let věku. Výstavu zhlédlo 2929 návštěvníků.

**Výstava hub v Táboře** (13.–14. 10.), se po jednoleté přestávce konala opět v Botanické zahradě při VOŠ a SZeŠ v Táboře. Jejím spolupořadatelem bylo JčM. Dodávky hub na

výstavu zajistili kromě mykologa JčM členové MK JčM V. Pravda, P. Špinar, J. Válek, J. Geršl a T. Papoušek. M. Beran, V. Pravda a P. Špinar zajišťovali instalaci hub v sálku administrativní budovy, pomáhali jim přitom členky a členové bývalého Mykologického kroužku Sezimovo Ústí. P. Špinar a V. Pravda zajišťovali služby a poradenskou činnost během výstavy. Výstava se konala v době, kdy v některých oblastech jižních Čech (včetně samotného Táborska) houby rostly. Za dva dny jejího trvání prošlo 327 druhů hub. Výstavu zhlédlo 313 návštěvníků, v pondělí si ji prohlédli žáci 17 školních tříd, pro které byla připravena soutěž „Co víš o houbách?“ ve dvou věkových kategoriích.

**Výstava hub v Chlumu u Třeboně** se letos konala poprvé. O její realizaci požádala M. Berana L. Černická z tamějšího kulturního stánku „Domeček“. M. Beran a J. Souček výstavu, která se konala 6.–7.10., instalovali 5.10. poté, co nasbírali houby na několika lokalitách na Třeboňsku. V pondělí 6.10. výstavu navštívili žáci sedmi tříd tamní základní školy, výstavou je provázel M. Beran.

#### **IV. Další výstavní projekty v Jihočeském muzeu**

Spolu s výstavou hub v JčM byla v chodbě vedoucí do výstavního sálu instalována fotografická výstava „Houby v jižních Čechách v sezoně 2018“. Fotografiemi se na ní podíleli členové MK JčM J. Souček, J. Janda, V. Pravda, A. Jirsa, J. Chalupský, J. Blažej a T. Papoušek, autory textů byli M. Beran a J. Souček. Po skončení výstavy hub tato výstava pokračovala až do 30. 10. 2019.

#### **V. Nová stálá expozice živé přírody v Jihočeském muzeu**

V JčM ve druhé polovině roku vrcholily práce na nové stálé přírodovědné expozici. Houby v ní mají být představeny jako součást bohatství jihočeské přírody a jejich exponáty jsou integrovány do jednotlivých typů jihočeských biotopů. Členové MK JčM se významně podíleli na získání a preparaci exponátů hub. Jejich velkou část tvoří lyofilizáty plodnic hub. Plodnice k lyofilizaci dodali zejména J. Souček, J. Janda, J. Válek a P. Špinar, lyofilizaci prováděl J. Janda. Takto bylo lyofilizováno a Jihočeskému muzeu bezplatně poskytnuto několik set plodnic hub několika desítek druhů. J. Souček a V. Pravda, v menší míře také P. Špinar, A. Jirsa, T. Papoušek a J. Blažej Jihočeskému muzeu smluvně poskytli fotografie hub *in situ*, a to především pro infokiosky umístěné ve dvou sálech nové expozice, mj. pro edukační aplikaci „Dotkni se přírodovědy“.

#### **VI. Členské schůzky MK JčM a jejich náplň**

V roce 2019 proběhlo osm členských schůzek, z nichž pět mělo jako hlavní bod programu odbornou přednášku. Tyto přednášky, otevřené i veřejnosti, přednesli samotní členové MK JčM a mykolog JčM, jednu přednesl externista:

- 7.1. Houby na lokalitě Višňovka u Katovic (přednáška A. Jirsy, MK JčM). Přítomno 12 členů MK JčM.
- 4.2. Výroční členská schůze Přítomno 11 členů MK JčM.
- 4.3. Aktuální dění v ochraně hub u nás (přednáška M. Berana, JčM). Přítomno 14 členů MK JčM.
- 1.4. Houby okolí Pořežan na Vltavotýnsku: les Slávnice (přednáška P. Špinara, MK JčM). Přítomno 15 členů MK JčM.

29.4. Druhy hub (makromycetů) navržené k zákonné ochraně v ČR a mapování jejich aktuálního rozšíření (přednáška M. Berana, JčM). Přítomno 13 členů MK JčM a 4 hosté.

3.6. Zajímavé houby Soběslavska dříve a nyní (přednáška F. Kotlaby, ČVSM, Praha). Přítomno 13 členů MK JčM a 5 hostů.

1.7. Zajímavé nálezy hub – jaro 2019 (krátké prezentace). Přítomno 9 členů MK JčM.

16.9. Zajímavé nálezy hub – léto 2019 (krátké prezentace). Přítomno 14 členů MK JčM.

Všechny schůze MK JčM proběhly v historické budově Jihočeského muzea (Dukelská 1), většinou v edukačním sále č. 131.

## VII. Jihočeská soutěž „Houby v octě“

XXVI. ročník soutěže s doprovodným programem (zejména promítání na téma „Zajímavé nálezy sezony 2019“) se uskutečnil v neděli 1. 12. odpoledne a večer v edukačních sálech historické budovy JčM. Do soutěže bylo přihlášeno 19 vzorků hub v octových nálevkách.

V soutěži družstev, která se uskutečnila poprvé po třech letech, zvítězil MK JčM. Akce se zúčastnilo 12 členů MK JčM, mykolog JčM a 4 hostů.

Výsledky soutěže (nejúspěšnější soutěžní vzorky):

1.	Pečenka J.	Směs (hřib smrkový, hřib hnědý)
2.	Souček J.	Hřib hnědý, liška obecná
3.	Souček J.	Hřib smrkový, liška obecná
4.	Chalupský J.	Žampion gottwaldovský bílý (G 13)
5.	Geršl J.	Lišák ryšavý

## **Akce iniciované členy (výboru) MK JČM a jimi organizované**

Z důvodu nízkého růstu hub během letní sezóny se nekonaly hromadně organizované vycházky. Pouze s účastí 2-3 členů klubu proběhlo několik průzkumů zajímavých lokalit. Tradiční klubová vycházka na jarní houby se pro nezájem členů (daný extrémně suchým počasím a absencí hub) nekonala.

Výčet zahrnuje vycházky s účastí alespoň 3 zástupců klubu.

### **I. Jednodenní terénní mykologické vycházky**

- 5. 4. – Lhenicko: J. Chalupský, J. Janda, J. Souček
- 26. 5. – Černá v Pošumaví, Kladenské Rovné, Vyšný: M. Beran, J. Janda, J. Souček
- 3. 7. – Řepešín, Včelná pod Boubínem: J. Novotný, T. Papoušek, J. Souček
- 24. 8. – Pošumaví: M. Beran, J. Janda, J. Souček
- 25. 8. – údolí Vltavy u Rančic: J. Blažej, J. Geršl, M. Klimeš
- 27. 8. – údolí Vltavy u Rančic: J. Blažej, J. Geršl, V. Pravda, J. Válek
- 5. 9. – PR Fabián a Hajnice: J. Novotný, T. Papoušek, J. Souček
- 30. 9. – Pořežany: J. Souček, J. Blažej, P. Špinar
- 23. 10. – Řepešín, Včelná pod Boubínem: J. Novotný, T. Papoušek, J. Souček
- 25. 10. – Litoradlice, Temelín: J. Geršl, J. Souček, J. Válek
- 23. 11. – Vyšný, Čertyně: M. Beran, J. Janda, J. Souček

### **II. Terénní mykologické soustředění**

17.- 20.10. – Soběnov (Novohradské hory) – vedli J. Janda (zajistil ubytování) a J. Souček. Akce se zúčastnilo 14 osob. Ze členů MK JČM byli přítomni A. Jirsa, J. Janda, M. Klimeš, J. Novotný, J. Souček, J. Holec. Dále byli přítomni M. Beran, J. Burel, L. Hašek, J. Hlásek, O. Jindřich a P. Moran. Vybraných exkurzí se zúčastnili V. Sojka a M. Vondráček.

#### Program exkurzí:

- 18.10. Hrádek (mezi T. Sviný a obcí Žár)
- 19.10. Desky, Malonty (nad Hodonickým potokem), Nesměň-Keblany
- 20.10. Jírova skála (reliktní bor), Přísečno (pravý břeh Malše)

K determinaci významně přispěli: M. Beran, J. Burel, L. Hašek a O. Jindřich.

### **III. Samostatné aktivity členů MK JČM**

Níže uvedený soupis samostatných aktivit vznikl na základě individuálních zpráv o činnosti za rok 2019, v souladu se Stanovami MK JČM.

Zprávy odevzdali v abecedním pořadí:

J. Blažej, J. Geršl, J. Chalupský, J. Janda, A. Jirsa, M. Klimeš, J. Novotný, V. Pravda, J. Souček, T. Papoušek, J. Válek a M. Židek.

Členové MK JČM J. Souček a J. Janda se účastnili mykologického průzkumu Šumavy a Novohradských hor v rámci mezinárodního projektu Funga des Böhmerwalds.

Rančice (J. Blažej), Výštický vrch a rybníky (J. Válek), Borkovická blata (V. Pravda), Borovany, Dvorec (J. Janda), Stará Obora (J. Válek), Černá v Pošumaví (J. Souček), Kladenské Rovné (J. Souček), ČB Pražská (J. Janda), Klení (T. Papoušek), Jelmo (J. Janda), Buzkov, vápence u Vltavy (J. Válek), Nadějská rybníční soustava (T. Papoušek), PP Výří vrch (J. Souček), oblast strakonických vápenců (A. Jirsa), polesí Blana (J. Souček), rybník Velký Zvolenov (J. Válek), Malonty (T. Papoušek), Šalmanovice (T. Papoušek), Záblatí a Včelná pod Boubínem (T. Papoušek), NPR Řežabinec a Řežabinecké tůně (A. Jirsa), Čejkovice (J. Válek), Vlkov (M. Klimeš), PR Libochovka (M. Klimeš), Višňovka u Katovic (A. Jirsa), Cep (J. Souček), Mladošovice, Slavošovice (J. Souček), Soběnov (J. Janda), ČB Stromovka (J. Janda, J. Souček), Ševětínsko (M. Klimeš), Vidov (J. Geršl), PR Vrbenské rybníky (J. Chalupský), Zliv, Křivonoska (J. Souček, J. Geršl), Žišov a okolí (V. Pravda), Záluží, les V Horkách (V. Pravda), Libníč (J. Novotný), PR Dvořiště (M. Vašutová), Lenora, Vlčí jámy (M. Vašutová).

V roce 2019 byly členy MK JČM v jižních Čechách pozorovány tyto zvláště chráněné druhy hub: *Aureoboletus moravicus*, *Suillus flavidus*, *Otidea concinna*, *Phellodon confluens*, *Russula alnetorum*, *Tubaria confragosa*, *Xerula melanotricha*, *Inocybe acuta*.

#### **Herbářovou dokumentaci vedli:**

J. Blažej, J. Geršl, J. Janda, A. Jirsa, J. Válek, V. Pravda, J. Souček, J. Chalupský, M. Vašutová.

#### **Fotodokumentaci nálezů pořizovali:**

J. Geršl, A. Jirsa (není přístupná)

J. Chalupský, J. Janda, J. Novotný, T. Papoušek, J. Souček (na vyžádání u autorů),

M. Klimeš ([https://www.flickr.com/photos/m\\_klimes/](https://www.flickr.com/photos/m_klimes/)) a

V. Pravda (<https://www.zonerama.com/vlazezicentrumcz>).

#### **Vedení vycházek pro jiné subjekty:**

- **J. Souček:** Za houbami do Stromovky – 12. 10. 2019, pro veřejnost v rámci vycházek Calla

#### **Poradenská služba mimo JČM:**

- **V. Pravda:** Vedení houbařské poradny v Žišově a ve Veselí nad Lužnicí

#### **Výstavy hub:**

- **P. Špínar (ČVSM):** 28.–29. 9., výstava hub v Pořežanech (dodávkami hub z členů MK JČM přispěli J. Blažej, J. Geršl, J. Souček, J. Válek)

#### **Publikační činnost:**

- **T. Papoušek**

Krátký spoluautorský text a foto pro: „Miloš Kučera: František a Zdeněk, dva naši legendární mykologové (Receptář speciál – léto/2019)“

#### **Přednášková činnost:**

- **V. Pravda**  
přednáška Houby jedlé a nejedlé pro DZU Borek, Městská charita České Budějovice  
přednáška Houby jedlé a nejedlé pro DZU Rudolfovo, Městská charita České Budějovice
- **J. Souček**  
14. 6. 2019, MK Jihlava – Houby Vrbenských rybníků  
3. 12. 2019, ČMS a veřejnost (Praha) – Houby polesí Blana u Hluboké nad Vltavou

#### **Rozhovory, reportáže:**

- **V. Pravda**  
ČT 1- Hobby naší doby, leden - zimní houby  
ČT 1- Hobby naší doby, květen - jarní houby

#### **Jiné aktivity členů ve prospěch MK JčM či JčM:**

- **J. Janda**  
Lyofilizace vybraných druhů hub pro účely přírodovědné expozice aj. v JčM.  
Přispívání fotodokumentací do rubriky „Právě rostou“ na webu MK JčM.  
Nákup občerstvení na Houby v octě.
- **T. Papoušek**  
Sestavení a tisk houbařského kalendáře 2020 pro MK ČB a ČMS Praha, prostřednictvím Dr. Hagary (dar prezentačních výtisků SNM a SAV).
- **J. Souček**  
Správa obsahu webových stránek MK JčM, příprava rubriky „Právě rostou“  
Nákup vína na Houby v octě

#### **Ostatní aktivity členů klubu:**

- **V. Pravda**  
Nástěnný kalendář HOUBY 2020, náklad 180 ks

#### **Členská základna**

K 1. 1. 2019 měl MK JčM 23 členů, k 31. 12. 2019 měl MK JčM 23 členů.

---

Tuto zprávu sestavil jednatel MK JčM Jiří Janda ve spolupráci s mykologem JčM Miroslavem Beranem a předsedou MK JčM Jiřím Součkem, přičemž byly zohledněny individuální zprávy členů MK JčM a dílčí zpráva mykologa JčM M. Berana o akcích, na nichž se podílelo Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích.

V tomto znění byla schválena výroční členská schůze Mykologického klubu JčM, konanou 2. 3. 2020.